

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserti petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklicati petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženske ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inzeratni davek posebej. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadošče frankovane.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1:25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	V Ljubljani	po pošti	V inozemstvu
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	60—	72—	108—
3	30—	36—	54—
1	10—	12—	18—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 3 po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Na potu h pravemu božiču.

27. decembra.

V božičnih uvodnikih v hrvatskih listih se je kazala zelo izrazito skrb za državo. Z veseljem smo čitali članek za člankom in dostavljali, da, tako je, tako ne sme biti več, tako mora biti v bodoče!

Hrvatska se smatra za najrazbujenejši in najnezadovoljnejši del naše države. Sporazuma treba s Hrvati, da krene država slednjič na pot, ki vodi v resnici k naši notranji konsolidaciji, ki da državi trdno podlago in dvigne njeno veljavo v mednarodni politiki. Hrvatska čustva so se izlivala o božiču v kipeče želje po miru ljudem, ki so dobre volje. Pred božičem se nam je narodila država, ali pravega božiča še nismo dočakali in ne moremo še zapeti božične pesmi iz iskrenega srca. V javni, nesmiselni borbi so nam potekla štiri leta, čas beži preko nas in mi ga ne znamo prijeti in izrabiti; ako bi bili to znali, bi bila naša država danes precej drugačna. Do pravega božiča treba mnogo dobre volje in nesebičnega, nepristranskega dela. Na taka izvajanja enega lista slede druge, ki vzklikajo: Koliko je bilo poskusov, da bi se bila razbila naša državna zajednica! Ali naša državna ladja? »Na pijesku je, al' još tu je!« bi rekel Vladimir Nazor. Tu je. Tu smo i mi, mladi Jugoslaveni, ki dvigamo to ladjo iz peska. Ko se nam rodi pravi jugoslovanski Krist na naših delavnih in žilavih rokah, takrat se ugotovi, da je bilo delo jugoslovenskega revolucionarnega nacionalizma uspešno; preko tega božiča prehajamo na nadaljevanje svojega velikega posla. Nadalje: Nasilje ne more stvoriti jugoslovenstva. Ne vstvarja ga gorjača, batina, bomba, ne korupcija, nego samo ljubezen, vzgoja in dobra volja med ljudmi. Mir med njimi nam da boljše življenje in priključne naše odrešenje, katero je v politiki mogoče samo z vstvaritvijo one iste ideje sklada, ljubezni in miru, katero pričakujejo in proslavljajo verniki o božiču. Potem: Mlada Jugoslavija, tako bogata na vseh prirodnih darovih, opremljena z vsemi predpogoji za srečno in veliko bodočnost, ne hrepeni po ničemer drugem tako, kakor po sporazumu in bratskem sodelovanju vsega naroda. Češkoslovaška je navzile mnogo večjim težočam kot so naše v kratkem času svojega obstoja dokazala svetu, da imajo tudi Slovani možnost, da vladajo sami sebe in tudi druge. Ali ne znamo tudi mi tega, kar je našim severnim bratom pripomoglo do splošnega spoštovanja v Evropi? Gotovo, da znamo to, ali treba, da to tudi resno hočemo. Ako

res spadamo vsi skupaj — in danes smo še že toliko povzpeli, da o tem nihče več ne dvomi — ako torej hočemo biti jednota, potem moramo kot prva posledica iz te resnice stremiti po jednotnem cilju. Vsi Jugoslaveni, brez razlike plemen in razreda, morajo delati v svrhu, da se naša država kar najsolidnejše izgradi, naše moči popolnoma razvijemo in se vsemu prebivalstvu v državi zagotovi zadovoljno in srečno življenje. Naša država je zdrava, naša sredstva so bogata, še je dovolj časa, da popravimo napake preteklosti in si uredimo bodočnost srečnejšo. Le jedno je za to potrebno: ljubezen in sporazum. Pogledimo naprej! Danes, ko se Jugoslavija, v kateri vidi vsi Hrvatje uresničenje svojih nacionalnih idealov, stavlja na novo preizkušnjo in pozivlja vse državljane, da ponovno odločijo njeno usodo, danes je treba, da smo Hrvatje enkrat složni! V božična razmotrivanja že sega pričetek volilne borbe, od katere se pričakuje dobra ureditev hrvatskega vprašanja. Celo list, katerega sicer ne jemljemo radi v roke, govori o upanju, da zmaga pravica in resnica pa zdravi razum (!) pri novih volitvah. Kako zavestno in trdno, zadovoljivo in vzpodbudljivo zvane nastopni stavki: Zgodovina ne pozna napredka brez velikih žrtve. Ne varajmo se! Vse ono, kar se danes dogaja okoli nas, vse naše momentane nepravilnosti našega političnega klatenja so le neznatne epizode, ki prinesejo in končno morajo prinese popolno svobodo tudi vsem našim še neodrešenim bratom, ki se končno snidejo z nami v srečni in dovršeni Jugoslaviji.

Božični glasovi iz Hrvatske doné za delo, ki naj rodi dobre sadove in prosep države. Veseli smo teh glasov, ker srčno želimo bratom sporazuma, da se končno lotimo na vseh koncih in krajih uspešnega dela za svojo jugoslovensko državo, da bo kreпка in da bo njeno prebivalstvo zadovoljno.

Vpoštevaljo naj hrvatske božične glasove tudi vsi naši prvi državniki in politiki, ki so poklicani, da nam vstvarijo z narodovo voljo državo, v kateri zavladava med nami pravi božič!

PRIMANJKLJAJ ITALIJANSKIH ŽELEZNIC.

— Rim, 26. dec. (Izv.) Po uradnih objavah znaša letni primanjkljaj državnih železnic v Italiji 1258 milijonov lir in je za 212 milijonov večji kakor lansko leto. Samo osebni izdatki so se povečali za 260 milijonov lir.

Revizija slovanskih idej.

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je kongres slovanskega dijaštva v Pragi, kakor smo že kratko omenjali, prav srčno pozdravil, na kar je imel obsežen govor, ki se je v glavnem tikal potrebe, da se revidirajo dosedanja pojmi o slovanstvu.

Dr. Beneš vidi v kongresu simbol in začetek nove bodočnosti. Ob začetku skupnega delovanja med slovanskim dijaštvom je potreba poiskati medsebojnih vezi, ogibati se spornih vprašanj. O slovanski politiki in solidarnosti se je govorilo in pisalo že mnogo. To so vprašanja, o katerih med nami ni potrebne jasnosti, pač pa mnogo sporov. To tiči v nezadostnem poznavanju razmer slovanskih narodov in v položaju drugih narodov napram nam. Vojna je spremenila ves svet, posebno pa še Evropo. Tuda položaj Slovanov se je spremenil in z njim mnogo dosedanjih mnenj in naziranj o Slovanih. Največji pomen za bodočnost je v organizaciji treh slovanskih narodov v enotno in državno neodvisnost. Največja slovanska država izpred vojne dobe pa ni izvedla nove organizacije. Nova vprašanja ostanejo še dolgo nerešena. Danes čutimo potrebo, da se revidirajo vsi prejšnji pojmi o slovanstvu, in sicer s političnega, gospodarskega in kulturnega stališča. Drugo je bilo stališče napram slovanskemu vprašanju in slovanski politiki v nesamosojni, drugo je v samostojni državi. Vprašanje jugoslovenskega ali češkoslovaškega edinstva ali pa karpatko-rusko vprašanje kaže danes različne smeri, ki jih pred vojno sploh ni bilo mogoče misliti in ki povsem izpreminjajo značaj vprašanja. Gospodarsko so Slovani manj razviti nego drugi zapadnoevropski narodi. Danes nas čaka večje in težje naloge. Slovanska gospodarska politika se bo pospeševala s tesnim gospodarskim sodelovanjem, da se prepreči to, da ne bi postali žrtve tuje gospodarske politike. Glede kulturnega stališča moramo razmišljati o tem, kaj bosta pomenili za nas kulturna solidarnost in slovanska kulturna politika. Tu gre še bolj kot kje drugje za medsebojno spoznavanje, za vzajemno vplivanje jedne kulture na drugo in za izmenjavanje duševnih proizvodov med posameznimi slovanskimi narodi. Naš cilj mora biti ta, da delujemo brez ljubosumnosti v boju za uveljavljanje in spoštovanje vsega sveta in da tako skupno z drugimi narodi pripravljamo pot novemu človeštvu. Predvsem potreba, da se medsebojno spoznavamo. Po dijaški manifestaciji naj bi postal kongres dokument za spoznanje novih slovanskih nalog in naj bi pomagal izpolniti solidarnost med slovansko akademsko omladino.

Jadransko vprašanje ostane še nadalje — odprto.

Zopet je bila deputacija z Reke v Rimu in zopet ji je obljubil Mussolini gospodarsko pomoč. Rekel je, da se potrudijo, da se bo moglo rešiti najnujnejša vprašanja za obnovo Reke. Naglašal pa je pri tem, da je rešitev vseh takih zadev v ozki zvezi s politično stranjo reškega vprašanja. Italijanska vlada mora spoštovati podpisane sporazume in jih mora izvršiti, pa če tudi ne soglašajo z njihovo vsebino. Dogovor v Santi Margheriti se predloži parlamentu v odobrenje meseca januarja. Vlada hoče takrat odkrito povedati svoje mišljenje proti rapalski pogodbi, pozvala pa bo parlament, da ratificira sukcesivne sporazume, ki določajo modalitete izvršitve, to vse samo zaradi tega, ker podpis na pogodbi angažira čast Italije. Med tem pa ostane vprašanje za nacionalistične stranke, katerim izraz je sedanja vlada, v stvari še nadalje odprto. Paritetna komisija se lahko sestane nato koncem januarja in prične lahko takoj izvrševati svojo nalogo. Istočasno se vzpostavi železniški promet Reke z zaledjem.

Ali se izvrši vse tako, kakor napoveduje Mussolini, še ni gotovo. Kajti italijanska vlada je storila pred dnevi svoje korake v Zenevi, da onemogoči tam za Jugoslovane ugodno rešitev jadranskega vprašanja. Scialoja je poslal v Rim poročilo, da je pripravljen italijanski vladi v Zenevi tla, da stopi lahko z rapalsko pogodbo brez skrbí pred Društvom narodov. Iz Rima se je v Beograd že jasno namignilo, da morajo v Zenevi propasti vse naše zahteve, pa če so še tako upravičene. Italijanski listi nadaljujejo razgovor o nameravani jugoslovanski registraturi rapalske pogodbe pri Društvu narodov, izvajajoč, da bi taka registracija napravila samo nezaupanje med obema državama in ju priviedla v oster spor. Rapalska pogodba je bil edini povojni sporazum, dosežen med dvema kontrahentoma po medsebojnem kompromisu. Z registracijo bi dobil mednarodni značaj, njegova glavna ugodna označba direktnega sporazuma pa bi odpadla in narastilo bi nezaupanje.

Kakor smo poročali, se je registracija v Zenevi po odredbi iz Beograda odložila, najbrže dotlej, da se sestane italijanski parlament in se bo takrat videlo, kako in kaj pravzaprav misli italijanska vlada z ratifikacijo rapalske pogodbe? Ni izključeno, da jo italijanski parlament odkloni kljub vsemu dosedanjemu Mussolinijevemu zatrevanju, da treba spoštovati podpise. Ako se to zgodi, potem pride na vrsto sodba Društva narodov. Mogoče je tako, da ostane jadransko vprašanje res še

dolgo časa — odprto. Da bi imela Italija od takega novega zavlačevanja končne rešitve rapalskega spora kak dobiček, ne verjamemo.

PASTEUR.

(Ob stoletnici njegovega rojstva.)

Pasteur je eden za znanost in človeštvo najzaslužnejših mož 19. stoletja. Francozi so ponosni na tega svojega slavnega rojaka. Jedennajststletnjih francoskih časnikov »Petit Parisien« je svoje čitatelje pozval, naj se izjavijo, koga smatrajo za največjega in najslavnjšega Francoza 19. stoletja. 15 milijonov glasov se je razcepilo med najrazličnejše moke, ki so si pridobile slavo na polju znanosti, umetnosti, kmetij, na bojnem polju (Napoleon I.) itd. — največ glasov pa 1.338.425 je združil Pasteur, številko, ki je tem impozantnejša, ako zaznamo, da je bil drugi priljubljeni pisatelj Viktor Hugo z nekaj nad 100.000 glasovi. In v Franciji so se mu stivali spomeniki: 1897 v Melunu, 1899 v Lille, 1901 v Arbes, 1902 v Dole in Besanconu, 1904 v Parizu. — Pasteurjevo ime slovi med znanstveniki vseh narodov, a priprosti narod slovenski ne pozna še njegove veljave in njegovih zaslug in zato je umestno, da se sedaj ob stoletnici njegovega rojstva, vlad njegov spomin. Naša vlada je v pravem spoznanju in cenjenju zaslužnih mož odredila proslavo v srednjih solah, naše časopise pa naj ponese slavo Pasteurjevega imena širom vse naše domovine v vse sloje naroda.

Louis Pasteur se je porodil 27. decembra 1822 v Dole, dep. Jura na Francoskem. Njegov oče je bil strojar, bojeval se je v Napoleonovih armadah ter si priboril red častne legije. Starši so se preselili, ko je bil Pasteur dvestoleten, v Arbois in tu je preživel svojo mladost. Posvetil se je študiju kemije, bil direktor kemično-fizioloških laboratorijev v Strassbourgu, Lille, Parizu. Umrl je 28. septembra 1895. Neumorno delavca je pridobil s svojimi znanstvenimi preizkusi in iznajdbami tudi največji zaslug za prosep vinarstva in svilopreje ter za veterinarstvo — za te velike panoge blagostanja in narodnega imetja Francije. Nas pa zanima predvsem, kar je epohalnega vstvaril na zdravstvenem polju mož, ki ni bil zdravnik po poklicu, a si je stekel vendar nevenljivih zaslug za blagor človeštva. Dasi so bile znane bakterije, vendar ni bil znan njih pomen kot povzročitelje bolezni. Davain je pri antraksu, bolezni, ki se pojavlja pri živalih in ljudeh, izsledil posebne bakterije in Pasteur je ugotovil s svojimi poskusi, da one povzročajo bolezen, poskušal pa je tudi preprečiti obolenje, oziroma zmanjšati učinke bakterij s cepitvenjem s serumom. Tako je Pasteur izumil metode, ki se je, deloma šele po njegovih smrti, razvila po proučevanju raznih

Orumeneli listi.

(Spomini.)

Češki pisatelj R. E. Jamot. — Prevel A. P.

Ko sem bil pred štiridesetimi leti v prvem gimnazijem razredu, sem težko obolel, menim, da na tifus. Bolezen je bila jako huda. Dobro se spominjam, kako sem ponoči, mučen po vročini žej, vstajal iz postelje in hodil ven na hodnik po vodo v vrču pred dvermi. Vsakokrat sem pri tem omedlel in padel. Ko pa sem se čez nekaj časa prebudil, sem šel spet mirno lež.

Toda ni bilo pisano v zvezdah, kakor pravimo, da bi zamenjal to solzno dolino za večno blaženost, po kateri živ človek tako malo hrepeni. Nekega dne so se pripeljali sorodniki, ki so po ovinkih zvedeli za mojo bolezen, in so me proti vsem protestom starega kirurga, ki me je zdravil, v kočiji odpeljali domov, štiri milje daleč.

Vozili smo se domov polagoma krasnega aprilovega dne. Spominjam se še sedaj, da je bila na desni in levi na poljih živahna delovna okretnost. Ljudje so sejali v polnem solnčnem svitu in nad njimi so v prozornem zraku peli škrljančki svoj pomladni pozdrav.

Pri pogledu na prirodo, na prebujajočo se življenje na desni in levi mi ni niti najmanj prišlo na um, da bi potuhnjena, do takrat še ne čisto ozdravljena bolezen mogla ogroziti moje življenje, ki se je komaj prebudilo in vzkliklo. Po štiridesetih letih se mi kaže slika prirode, ki sem jo gledal takrat, tako živo iz mojih spominov, da mi dvoma o njeni tedanjí nazornosti, ki je tudi vročino pravo prekrila.

Doma se mi je bolezen celo ob skrbnem negovanju babice, matere in očeta vlekla še nekaj časa, a se je srečno končala. Odsihob sem malokdaj videl zelenočo pomladno naravo s sečajo po poljih in žvrgolečimi škrljančki v zraku. Najprej to zaprečuje šola. Potem poklic, ki me je navezal na veliko

mesto in sredi poučnega vrvenja ni dal slutiti, kako se zunaj prebujala priroda. Kmalu sem pozabil, kako resnično krasno je pred opisana narava.

Mnogo let pozneje pa sem prišel slučajno v kraje, preko katerih so me peljali bolnega domov. Izmed onih, ki so me takrat negovali s toliko ljubeznijo, je bil le malokdo še živ. Toda priroda je bila ravno taka kakor v onem času.

Dozdevalo se mi je, kot da bi ne bilo med tedanjem in sedanjem dobo nobene razlike. Na las tako kot takrat pred štiridesetimi leti so peli škrljančki v čistem prozornem zraku in spet so se seli sejači, drugi orali in vlačili brano kot pred štiridesetimi leti.

In toliko dá človek na svoje življenje, toliko lepi na njem!

Med tem, ko sem se težko prerival k svojemu življenjskemu cilju, med tem, ko je težava zamenjevala težavo in so se zapreke kopičile na levi in desni, je živila priroda svoje življenje vedno enako. Leto je teklo za letom brez vsakih važnejših izprememb. Spomladaj je

pričela zeleneti trava, cvet za cvetom se je razvijal na steblih, povražale so se pčice pevke in pele po gozdih in grmovjih, a sejači so se žurili s setvijo.

Nekega dne pa prestane življenjski boj, pride bolezen, ki ne bo samo pretresla življenja, ampak mu izruvala korenine, tedaj boli gotovo kot tifus v moji mladosti, in na veke zapustimo svet.

Toda spomladaj bo nadalje zelenela trava in škrljančki bodo zopet prepevali v sinem zraku, vse se bo vrnilo dalje kakor tedaj, ko sem bil živ priča vsega tega.

Kaj je priroda za eno človeško življenje? Za enega sto drugih! Poedinec je samo neznatno zrno v gigantski prirodi.

2.

Dve zgodbi, ki sta mi ju pripovedovala dva starejša človeka, dama in gospod. Obe sta v bistvu isti in doprinasita v enaki meri k poglavitni, ali če hočete, k obogatitju življenjske modrosti. Najprej pripovedovanje dame:

»Ko sem bila mlada, sem bila sladkosnedka. Zlasti sem rada hrustela mandlje.

Kadarkoli sem jih mogla dobiti od matere, sem si jih nagrabila, kolikor se je dalo. Včasih sem za to od matere dobila po goščku, ali to me ni leločilo. Pri prvi priložnosti sem zopet bila sladkosnedka. Ali taka priložnost se je nudila malokdaj. Pri nas ni bilo izobilja in mandlji so bili v naši shrambi visoki gostje.

Sedaj imam že preko petdeset let. Bila sva jaz in moj soprog marljiva in sva si pridobila tak imetek, da moreva brez skrbi skromno živeti. Jaso je, da bi si pač mogla kupiti sedaj mandljev dovolj. Sicer pa bi se jih tudi sedaj ne branila, toda nimam več šoh v zgornji želuzi in ne morem več hrustati mandljev. Tako mi je usoda privoščila v eni dobi življenja dobro sobo, a mi je zabranjevala mandlje. V drugi dobi mi je privoščila mandlje, a mi je odvzela zobovje.

(Dalje.)

zdravnikov v zabranjevalno in zdravilno sredstvo zoper najraznejše epidemije bolezni. Na njegovi inicijativi šli vsa moderna epidemiološka, ena najslajnejših znanstvenih panog, ki je vodila najblagodarnejše uspehe.

Do Pasteurjevega časa so bile operacije nevarne in otežkočene po gnojenju. Za obvezilo je služila šarpija, ki se je scufala iz starih platnenih kosov — zlasti v vojnih časih so žene neutrudljivo pripravljale tak obvezni material, ki dostikrat se je pri kirurških delih zanemarjala čistota in snaga. Ker je Pasteur dokazal, da posebne krali povzročajo gnojenje ter druge operacijske komplikacije, priporočil je umivanje rok s prekuhanjo vode, prekuhanje instrumentov in razkuženje obvezil s vodno paro, da se tako ugonobe vse krali in onemogoči gnojenje. Angleški zdravnik Lister je v kirurgiji uvedel sterilizacijo in desinfekcijo po Pasteurjevih naukih in tako s svojo antiseptično metodo omogočil velik napredek v kirurgiji, ker so se izvajale odslej težavne operacije brez nevarnosti za bolnike.

Kot pričeti znanstveno bakteriozije, ker kot osnovatelj antiseptike si je pridobil Pasteur zaslug, katere vredno prav ceniti šele ker uživamo neprecenljive njih dobre. V poprečnih vojnah je pomrlo največ ranjenec za komplikacijami ran, a število za različni nalezljivimi boleznimi umrlih (ki so se vedno pojavljale med in po vojnah) je preseglo število v vojni padlih in ranjenih. Zda pa nam je grozovita, dolgotrajna svetovna vojna izkazala relativno zelo nizko število za ranami umrlih in žrtev epidemij, ki so se sicer tu in tam pojavljale, katere pa se je posrečilo zatreti v kratkem času, je bilo istotako malo. Na sto in stotose imajo zahvaliti za zdravje in življenje Pasteurjevimi iznajdbami.

Najbolj znano je ime Pasteurjevo postalo po njegovi iznajdbi zdravila zoper pasjo steklino. Proučevanje stekline ga je vedlo do odkritja provzročitelja te bolezni na živalih in ljudeh; polzkušni na živalih so vedli do uverjenja o zanesljivosti sredstva proti tej bolezni, ki se je potem izkazalo kot uspešno tudi pri ljudeh. 1888. se je v Parizu otvoril s podporo ruskega carja in prispevki iz vsega sveta Pasteurjev zavod za pripravljane serumov in cepiva zoper steklino, slični zavodi so se ustanovljali po vseh državah (pri nas je v Zagrebu). Kolika dobrota so ti zavodi proti bolezni, ki je bila prej vedno smrtna, se razvidi iz tega, da se je v enem v Parizu prvih 10 let zdravilo in ozdravilo nad 20.000 bolnikov. A tudi druge infekcijske bolezni se proučavajo v tem zavodu; v njem se je iznašlo sredstvo proti difteriji (Roux), v njem so se pričele injekcije s serumom tudi proti drugim boleznim, ki so že več ali manj priznane kot uspešna sredstva — tako zabranjevalna (profilaktična) kakor zdravilna (terapijska).

Te skromne vrste naj služijo obliki stoletnice rojstva kot znamenje spoštovanja veleuma Pasteurja od strani slovenskega zdravnika.

Julijska krajina.

— Z Goriškega. »Goriška Straža« bo izhajala prihodnje leto dvakrat na teden. — Politično društvo za Goriško se je bavilo v svoji zadnji seji tudi z razpustom občinskih svetov in Postojni in Sežani. Naprosilo se je znova poslanca Ščka, da posreduje pri prefekturi v Trstu. Odbor se je pečal tudi z vprašanjem kraškega vodovoda. Vršili se bo sestanki kraških županov, katerega so udeležili tudi poslanci Šček.

— V Gorici se je nastanil nov zdravnik dr. Fran Jakonič.

— Fašistovski praporji v Nabrežni so na slovesen način inaugurirali pred prazniki. To so praporji za Nabrežno, Sv. Križ in Mavhinje-Sešlanje. Govori so bili zelo slovesni, voditelji fašistov so se držali močeno, in ponižno so morali stati pred njimi razni kraški župani, ki so bili »povabljeni na slavnost. Fašistovski listi poročajo o tej slavnosti zelo priznalo in dostavljajo, da je napravila na slovensko prebivalstvo globok vtisk. Župnik Vodopivec je praporje blagoslovil in fašisti so navdušeno kričali: — alala Mussolini!

— Volkovci. Iz Zaborja na Krasu poročajo, da so volkovi napadli te dni v gozdu nekega posestnika. Raztrgali so mu psa, posestniku pa se je vendar posrečilo, ubežati na varno pred volkovi.

— O problemu Istre razpravlja v dožni štivilki »Pokreta« dr. Ivan Zuccon. Pravi, da poprej so redila velik del istrskega prebivalstva mesta Trst, Reka in Pula. Odkar so pa prišli Italijani v Istro, je to prenehalo in karkoli je dela po tih mestih, ga prevzema iz Italije došli delavci, ki so naveličani na Istro kakor na svoj eldorado. Zuccon sodi, da se vsled sedanjih razmer mora izseliti s svoje rodnice grude okoli 100 tisoč istrskih Jugoslovenov in pravi, da ako dobivajo v Jugoslaviji pribežališče razni tuji elementi iz Avstrije in Madžarske poleg nebroja židov iz Češkoslovaške in Poljske, bo preostala tudi za njih praznina raje je Istra.

Prvi pričetki volilne borbe.

HITRE IN NERVOZNE PRIPRAVE ZA VOLITVE. — POSLANCI NA AGITACIJO. — MUSLIMANI IN VOLITVE.

— Beograd, 27. decembra. (Izv.) Beogradska javnost stoji pod splošnim vtisom volilne borbe. Časopisje je že začelo priobčevati različne senzacije. Zabeleženo se volilna kampanja, ki bo gotovo postala proti koncu zelo ostra in strastna. To kažejo že razna znamenja. Videti je le še skupščinske sluge, tu pa tam v kakem klubu je opaziti še zadnje poslance, ki razmotirajo največ o volilni taktiki in o razpoloženju med volilci.

Radikalni klub je že osnoval, kakor smo javili, poseben akcijski volilni odbor, obstoječ iz 30 članov, zastopnikov vseh pokrajin države. Temu odboru je v prvi vrsti sedaj poverjena naloga, da izdela načrt, kako zagotoviti radikalni stranki povoljne uspehe pri volitvah. Splošno vlada v radikalnih krogih odločno razpoloženje in trdno zaupanje, da bo radikalna stranka v tej volilni borbi obdržala svoje pozicije. Tudi v opozicijskih skupinah priznavajo, da bo radikalna stranka slej kot prej ohranila in obvarovala svoj položaj. V Vojvodini je položaj stranke v splošnem neomajen. Pojavljajo se tu pa tam male skupine, ki hočejo nastopiti proti radikalcem. V Srbiji je položaj neizpremenljiv. Zanimivi pa bodo rezultati volitev v takozvani Južni Srbiji. Tam se pojavlja močna skupina muslimanov, ki hoče udeležiti poseben makedonski program. Znano je, da se je Pribečević kot tedanjemu notranjemu ministru za časa volitev v konstituanto l. 1920. posrečilo pridobiti večino takozvanih Makedoncev za demokratsko stranko. Sedaj pa nastaja vprašanje, če se posreči demokratom ohraniti to skupino še v demokratski stranki.

Po izjavah nekaterih bosanskih poslancev — zemljoradnikov bo v Bosni volilna borba zelo huda in napeta. Na eni strani se organizirajo bosanski težaki pod vodstvom poslanca Divlijana, na drugi strani pa so nastale načelne in globoke difference med muslimanskimi sloji. Do danes je še bilo pričakovati, da se obe muslimanski skupini združita v en blok pri volitvah; včerajšnji sklep sarajevske konference muslimanske skupine Maglajić pa je napravil v Beogradu pravo senzacijo, ker so bili vsi prepričani, da pride med obema skupinama do sporazuma glede nastopa pri volitvah. Pa tudi med muslimanskimi sloji v Bosni in Hercegovini je opaziti globoko gibanje. Nižji sloji, muslimanski težaki, so nezadovoljni z dosedanjim političnim muslimanskim poslancev, ki povečini pripadajo visokim begom. Muslimanski težaki nameravajo ustanoviti posebno težaksko stranko in se nasloniti na narodno seljaško stranko, ki jo vodi v Bosni poslanec Divljan.

Komunisti se udeležijo volitev.

SESTANEK DELEGATOV PROLETARSKO STRANKE.

— Beograd, 27. dec. (Izv.) Iz političnega življenja do sedaj izločena komunistična stranka se nameravava prihodnjih volitev udeležiti kot samostojna skupina. Nekdanja komunistična stranka nastopi pri volitvah pod tvrdko »Proletarska stranka«. V političnih krogih je smotilo vzbudila splošno senzacijo izredna izjava beogradskega »Radnika«, ki priobčuje od G. Kaceleroviča in ostalih nekdanjih komunističnih voditeljev podpisan o klic, v katerem se objavlja ustanovitev stranke proletarijata, ki se naj udeležijo prihodnjih volitev ter naj nastopi proti reakciji kapitalizma. Oklic, ki najprej navaja zgodovino komunistične stranke od Obznanje dalje, pozivlja somišljenike na sejo zaupne konference, na kateri se ustanovi in organizira stranka proletarijata. Seja se ima vršiti dne 7. januarja 1923.

— Beograd, 27. decembra. (Izv.) Beogradska javnost sedaj zelo obilno razpravlja o udeležbi komunistov pri volitvah. Nekateri politični krogi naglašajo, da je pri zadnjih volitvah v Srbiji zelo mnogo pripadnikov meščanskih strank glasovalo v znak protesta proti kandidatom teh strank, sedaj računajo, da bodo ti nezadovoljneži glasovali za meščanske kandidate. Na drugi strani pa tudi nekateri radikalni listi razmotirajo vprašanje, kako stališče naj zavzamejo merodajne oblasti glede kandidatnih list, ki bi vsebovali imena znanih voditeljev bivše komunistične stranke. Nekateri zagovarjajo tezo, da so take kandidatne liste z ozirom na obstoječi še vedno veljavni zakon o zaščiti države neveljavne; na drugi strani pa tudi naglašajo, da bo nova ustanovljena »proletarska stranka« sestavila svoj strankin program in načrt propagande v okviru veljavnih zakonov. Nekateri delavski voditelji tudi forsirajo načrt za ustanovitev otonne fronte delavskega proletarijata. Vprašljivo pa je, če pride do realizacije takega načrta.

Muslimani vstopijo v Pašičev kabinet.

SKLEP SARAJEVSKE KONFERENCE.

— Sarajevo, 27. decembra. (Izv.) Centralistična muslimanska skupina Maglajić - Karamahmedović je sklicala za 25. t. m. konferenco zaupnikov, da se posvetujejo o političnem položaju in nadaljni taktiki te skupine, oziroma o pripravah za bodoče pomladanske volitve. Včeraj ob 17. popoldne je bila konferenca končana in je bil soglasno odobren sklep, da muslimani skupine Maglajić vstopijo v Pašičev volilni kabinet pod gotovimi pogoji, katerih izpolnitev bodo muslimani zahtevali od Pašiča. Sklep vsebuje te-le pogoje:

1. Skupni skupini Maglajić-Karamahmedović se imata odstopiti dva ministrska portfelja;
2. dve mesti v upravi za Bosno in Hercegovino;
3. tri mesta srezkih načelnikov v Bosni in Hercegovini;
4. Obvezo vlade glede izplačila 42 milijonov na račun ostanka »haka« za leto 1922.

— Sarajevo, 22. decembra. (Izv.) Konferenca muslimanske skupine Maglajić je po zaključku pooblastila Karamahmedovića in Omerovića, da danes odpotujeta v Beograd, kjer naj zaključita pogajanja s Pašičem glede vstopa muslimanov v vlado.

— Beograd, 27. dec. (Izv.) Kakor javljajo iz Sarajeva, je na sklep konference muslimanske centralistične skupine zelo vplivala brzojavka ministrskega predsednika Nikole Pašiča. Ta brzojavka je bila odločilna, da so muslimani te skupine sklenili vstopiti v vlado in se radi tega ponovno pogajati s Pašičem o pogojih vstopa.

Volilna pravica Madžarov.

— Beograd, 27. decembra. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčić je včeraj dopoldne sklical konferenco pristojnih ministrstev glede ureditve vprašanja volilne pravice Madžarov, naseljenih v naši državi. Budimpeštanska vlada je predložila naši vladi predlog, da se Madžarom, bivačim na našem ozemlju, podaljša opcijski rok še za eno leto, obenem pa budimpeštanska vlada predlaga, da se začasno priznao tem Madžarom vse politične pravice jugoslovenskega podaništva. Konferenca je zavzela odklonilno stališče. Vprašanje pride prihodnje dni v končno rešitev pred ministrski svet.

Imenovanje velikih županov.

— Beograd, 27. decembra. (Izv.) Na zadnjih sejah je ministrski svet razpravljao o predlogih glede imenovanja velikih županov. Definitivno so imenovani župani za Srbijo in Južno Srbijo, dalje za Vojvodino in deloma za Bosno in Hrvatsko. Imenovanje dveh velikih županov za Slovenijo in nekaterih velikih županov za Hrvatsko še ni definitivno rešeno. Beogradsko demokratsko časopisje med drugim omenja, da je imenovan za velikega župana v Mariboru dr. Ivan Sajovic, odvetnik v Kočevju. Kakor smo se informirali, ta vest ni točna. Dr. Sajovic je v kombinaciji, a še ni imenovan. Tudi imenovanje velikega župana v Ljubljani še ni izvršeno. Glede imenovanja obeh teh funkcijonarjev čaka ministrski svet na mnenje ministra dr. Nike Župančiča in pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja, ki sta dospela danes jutraj v Beograd. Za velike župane bodo imenovani: Stefan Belić za Kragujevac, Gjuro Bošković za Bitoli, Vujo Ružić za Požarevac, M. Sretković za Kosovski Mitrovica, M. Gjaković za Cetinje, dr. Fran Gabrec za Zagreb, Vasa Aleksić za Sabac, M. Nikolić za Sarajevo, Jovan Perović za Split, Juraj Grisogono za Dubrovnik, Toša Todorović za Banjaluko, Vasa Sanović za Vukovar, M. Slepčević za Novi Sad, Dragotin Todorović za Vranje, Boža Kostić za Valjevo, A. Vidović za Niš, Sretan Pavlović za Užice, Pera Lapujević za Zajčar, Zorko Spasojević za Čačak, Marko Novaković za Kruševac, Jovan Božić za Osijek.

— Beograd, 27. dec. (Izv.) Po informacijah na kompetentnem mestu je vaš poročevalec izvedel, da je vest o baje že izvršenem imenovanju odvetnika dr. Sajovice v Kočevju za velikega župana mariborske oblasti tendenciozno izmišljena. Dr. Sajovic sploh ne more priti v nobeno resno kombinacijo iz enostavnega razloga, ker nima za to mesto predpisane kvalifikacije. Dr. Sajovic ni bil nikdar v državni službi, kandidat za mesto velikega župana pa mora imeti predpisano število let, ki jih je odslužil kot državni namestnik. Vobče je sedaj položaj takšen, da je skoraj izključeno, da bi prišlo do imenovanja velikih županov v Sloveniji. V radikalni stranki pridobiva na veljavi struja, ki se zavzema za to, da naj ostane Slovenija nerazdeljena. Ako ta struja zmaga, o čemur ni dvomiti, bo za vse Slovenijo samo en veliki župan. Z

gotove strani se prota temu načrtu na vse načine spletkari, vendar pa je toliko kakor gotovo, da te spletke ne bodo uspela.

POLITIČNE VESTI.

— Vladna kriza še ni končana! Beogradsko »Vreme« poroča, da je ministrski predsednik Pašić obvestil ministrski svet, da vladna kriza še ni popolnoma končana, ker se vodijo še pogajanja s Samostojno kmetijsko stranko in z muslimanskimi desničarji. Kakor vse kaže, se sporazum s kmetijci ne bo dal doseči, tem večje šanse pa so za uspešno zaključenje pogajanj z muslimani Maglajićeve skupine. Govori se, da dobe muslimani v slučaju, da stopijo v vlado, portfelj ministrstva trgovine in industrije in podtajniško mesto v ministrstvu pa agrarno reformo. Ako bi samostojni kmetje in muslimani odšli vstop v vlado, bi prevzel portfelj ministrstva trgovine minister dr. Supilo, ministrstvo poljedeljstva pa dr. Zupanić.

— Nova vlada in carina na svinje. Po poročilih iz Beograda bo vlada vprašanje carine za izvoz svinj uredila takole: Izvozna carina na žive svinje, ki tehtajo nad 70 kg se določa na 600 dinarjev po komadu, ali po teži 450 dinarjev od 100 kg. Izvoz svinj, ki bi tehtale manj kakor 70 kg, bo sploh prepovedan. Carina na zaklane svinje znaša 400 dinarjev na 100 kg. Klanje svinj je dovoljeno v vseh klavnicah, ki odgovarjajo zakonskim predpisom. Carina na mast in slanino je določena na 600 dinarjev od 100 kg. Po mnenju ministrskega sveta bo ta carinska ureditev omogočila izvoz in dajala lepe dohodke državi blagajni, ne da bi povzročila draginjo.

— Nova vlada in uradništvo. Beogradski listi poročajo: Ministrski svet je načelno sklenil, da nova vlada ne bo, dokler bo na krmlju, izvršila nobenih novih imenovanj uradnikov. Izvzeti so samo slučaj, kjer bo dokazano, da se je kateremukoli uradniku godila očitna krivica. Toda v takšnem izrednem slučaju bo moral razpravljati ves ministrski svet.

— Razkol v demokratskem klubu se poglablja. Beogradski listi poročajo: V demokratskem klubu se vrše dan za dnem konference, značilno pa je, da ima Davidovičeva struja zase konference, takisto ločeno pa tudi Pribečevići. Pri tem se opaža, da je nepomirljivost med tema dvema skupinama mnogo večja pri »prečasnih« demokratih nego pri Srbijancih. Dočim srbskijanski Pribečevići in Davidovičevci iščejo še vedno medsebojnih vezi, in skušajo doseči volilni sporazum, se prečasniki pristaši Pribečevića in Davidovičeve skupine hitro sovražijo in nastopajo kot dva popolnoma ločena sovražna tabora. Predvsem imajo Pribečevići namen, da preprečijo zopetno izvolitev predvsem bivšega predsednika narodne skupščine Ribarja, nadalje dr. Sečero, dr. Grga Angeličevića in Jurija Kučiča.

— Prihod poslanika Balugdića v Beograd. Po poročilih beogradskih listov je odpotoval naš poslanik v Atenah g. Balugdić v Beograd, da podrobno razpravlja s merodajnimi faktori o mednarodni konvenciji glede soluskega pristanišča. Grška vlada je pripravljena v vseh točkah odobriti konvencijo.

— Odkritje bolgarske vojske organizacije. Po poročilih beogradskih listov je beogradska policija zadnje dneve izsledila dobro in zelo razpleteno organizirano bolgarsko vojsko organizacijo, ki je vršila svoje vojske posle po vsej državi, osobito v južni Srbiji. V tej organizaciji je bilo vključenih nad 100 uglednih članov. V afero je zapleteno tudi več beogradskih političnih oseb.

— Polncaré v senatu. Polncaré je v svojem govoru v francoskem senatu poudarjal, da Nemčija vztraja pri svojih napakah in zlorabah, nemški kapitalisti bogate na račun nemškega naroda, zato pa raste inflacija nemškega denarja, da je finančni nered vedno večji in grozi nesreča. Zato pa mora Nemčija pristati na izdatno kontrolo. Ako bi Francija tudi hotela še nadalje potrpeti, ne more tega storiti več. V kratkem mora plačati okoli 100 milijard na račun Nemčije. L. 1923 mora biti odločno za obnovu francoskih upostojnih krajev in za nacionalno povzdigo. Zato Nemčija mora plačati. Ali naj zavzniki vzamejo zaloge skupno s Francozi ali naj puste, da jih vzamejo Francozi sami. Očitje, da hoče Francija uničiti Nemčijo, je smešna. Preprečiti se hoče le to, da bi se Nemčija še nadalje skrivala za svoje domnevno ubožstvo in se rogala Franciji radi njenega resničnega ubožstva. »Ne bomo ovirali nemškega napora za ustalitev nemške valute, še veselimo bomo, če bo mogla potem posojila mobilizirati svoj kredit. Odkodninsko vprašanje pa morajo urediti prizadete vlade in odkodninska komisija. O tem se bo razpravljalo 2. januarja. Senat je soglasno odobril resolucijo, ki izraža vladi zaupanje.

Gospodarstvo.

— g Borza z trgovino s svinjami v Budimpešti. Kakor poročajo madžarski listi, se ustanovi v kratkem borza za trgovino s svinjami v Budimpešti. Reja svinj in izvoz pada zadnji čas neprestano. Pri izvozu se ima upoštevati dajatev odrejene količine masti državi.

— g Avstrijski izvoz drv v Italijo. Avstrija je izvozila lansko leto v Italijo 35.000 vagonov drv, to je 60% vsesкупnega izvoza.

— g Nemško železo ceneješe. Cene nemškega železa so padle povprečno za 23.000 mark pri toni.

— g Francoski denar v avstrijski industriji. Neka francoska finančna skupina se zanima za podjetje koncerna Leykam-Josephsthal. Lartmanov koncern bi se moral odtegniti in na njegovo mesto bi stopila francoska skupina. Gre za veliko povišanje delniške glavnice.

— g Nova tekstilna tvornica se otvori v Spodnjem Lanovžu. Last je trgovca Luke Putana.

— g Avstrijska akcija samopomoči. Dne 22. decembra se je izvršila s kapitalom 30 milijonov zlatih kron ustanovitev avstrijske narodne banke, katere delnice so bile znatno podpisane nad določeno število kljub kratkemu roku za podpisovanje. Tudi podpisovanje za 8% avstrijsko zlato posojilo 1922, kateremu poteče rok 30. decembra, se izvrši dokaj ugodno, tako da je tudi tukaj skoro gotovo, računati z nadpripisi. 8% zlato posojilo se izda v višini 6 milijonov dolarjev. Posamezni kosi se bodo glasila na 10, 40 ali 100 dolarjev, vplačljivi v inozemski valuti ali avstrijskih kronah za stalno relacijo 1 dolar je 70.000 avstrijskih kron. Povračilo se vrši 1. junija 1923. po izbihi podpisane v dolarjih ali avstrijskih kronah s polno podpisano vsoto. Posojilo se s privoljenjem Društva narodov zagotavlja s carinskimi dohodki in tobačnim monopolom. Uspeh teh notranjih posojil uvrsti zaupanje v avstrijsko krono, katere je skoraj 3 mesece ostala stabilna kljub padcu marke. To rastoče zaupanje do obnove Avstrije se kaže posebno tudi v obravnavah o garanciji velikega kreditnega pomočnega posojila Društva narodov za Avstrijo v angleškem parlamentu kakor tudi v parlamentih drugih garancijskih držav.

— g Dobava fižola in masti. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani je naznanila trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da potrebuje 10.000 kg fižola in 5000 kg čiste svinjske masti. Ponudbe se sprejemajo vsak dan do konca tega leta v Indentanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

— g Dobava opreme za motorno, mehanično in mizarsko delavnico. Pri oledenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 3. januarja 1923. ob 11. dopoldne ofertalna licitacija glede dobave opreme za motorno, mehanično in mizarsko delavnico z montažo za rečno hidroavionsko postajo v Novem Sadu. Predmetni oglas z natančnimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Sreda 27. dec. Zaprtlo.
Četrtek 28. dec. Kralj na Betajnovi Red D.
Petek 29. dec. Zaprtlo.
Sobota 30. dec. Lilom Red A.
Nedelja 31. dec. ob 3. pop. Petrkove poslednje sanje Izven.
Nedelja 31. dec. Zvečer. Zaprtlo.
Ponedeljek 1. januarja ob 3. pop. Petrkove poslednje sanje. Izven.
Ponedeljek 1. jan. ob 8. zvečer Lilom Izven.

OPERA.

Sreda 27. dec. Zaprtlo.
Četrtek 28. dec. Madame Butterfly. Gostovanje gospe Ade Poljakove. Začetek ob pol 8. Red B.
Petek 29. dec. Gorenjski slavček. Začetek ob pol 8. Red E.
Sobota 30. dec. Carmen. Začetek ob pol 8. Red D.
Nedelja 31. dec. Gorenjski slavček. Začetek ob 6. pop. Izven.
Ponedeljek 1. januarja Prodana nevesta. Začetek ob pol 8. Izven.

Glasbeni vestnik.

— Silvestrov večer pevskega zbora »Glasbene Matice« v Ljubljani. Kakor običajno, priredi pevski zbor »Glasbene Matice« tudi letos Silvestrov večer v dvorani Filharmonične družbe na Kongresnem trgu. Začetek točno ob 8. zvečer. Na sporedu so razni zbori, solonastopi in pa komični prizori. Skrbilno je za mrzel prizgik in dobro kapljico. Vstopnine ni, pobirajo se le prostovoljni prispevki v kritje stroškov. Pevski zbor vabi vse svoje člane in prijatelje, da se tega večera v obilnem številu udeležijo.

— Silvestrov večer priredi tudi letos pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma. Prihujena je ta prireditev radi tega, ker vsako leto nudi poleg pevskega koncerta tudi mnogo neprililne zabave. Letos je veselilni odbor še posebno poskrbel, da bomo v veselju in smehu počakali novo leto. Ker je čisti dobček Silvestrova večera namenjen fondu za izdajo novih skladb, torej določen za kulturni namen, vabi tembolj odbor »Ljubljanskega Zvona« občinstvo, da prireditve poseti v obilnem številu.

Darila.

Uprava našega lista je prejela za:
»Uboje ruske akademike«: Din 37.50.
»Stepec« (Društvo slepih): Din 37.50 kot darilo Neimenovane.
»Uboje železničarjevo rodbino«: Neimenovana daruje zavrtik otroškega perila. Srčna hvala!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 27. decembra 1922.

— Razpis volitev v narodno skupščino. Prihodnja številka »Uradnega lista« objavi razglas pokrajinske vlade za Slovenijo o volitvah v narodno skupščino. Ukaz o volitvah v narodno skupščino je razglašen v »Službenih Novinah« kraljevine SHS, dne 23. t. l. Petnajstodnevni reklamacijski rok v smislu člena 12 zakona o volilnih imenikih, konča torej 6. januarja 1923. Nobena kasnejša reklamacija ne more več uplivati na sestavo volilnega imenika.

— Vodstvo »Jugoslovenskega združbenja« ima danes v sredo 27. t. m. ob 20. sejo v redakciji »Slov. Naroda«.

— Podtikanja. »Jutro« se vsak dan zaletava v »Jugoslovensko zajednico« ter jo slika na eni strani kot organizacijo, ki stoji tik pred razpadom, na drugi strani pa jo predstavlja kot združitev, ki ne zasleduje nobenega drugega smotra, kakor da si čim najpreje pribori kar ministrski stolček. Da bodo gospodje v »Jutrovem« uredništvu pomirjeni, jim povemo, da vlada v »Jugoslovenski zajednici« v vseh vprašanih polni soglasnost in enodušnost in da ni v njenih vrstah nikogar, ki bi koprnol po ministrskem portfelju. Ako bi bile v »Jugoslovenski zajednici« osebe, ki bi tako hrepenele po ministrskih stolčkih, kakor gotovi gospodje, ki sedaj podtikajo zajedničarjem takšna stremjenja, bi že zdavnaj lahko sedeli v melkih ministrskih foteljih, saj so jim bili ministrski portfelji na ponudbo, pa so jih odklonili, ker se jim gre za stvar, za načela in za narodne interese, ne pa za osebno častihlepnost in samopasne osebne ambicije. In prav v tem pogledu se zajedničarji bistveno razlikujejo od gospode, ki so ji bile osebne ambicioznost in klikarska korist nad vse, narodni interesi pa hekuba.

— Minister g. dr. Niko Zupanec je v ponedeljek in torek sprejel v namestniški palači na Bleiweisovi cesti. Poklonit so se mu prišli številni privatniki, a tudi zastopniki raznih korporacij. V torek popoldne se je minister z brzovlakom vrnil v Beograd.

— Pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar je včeraj popoldne z brzovlakom odpotoval v službenih poslih v Beograd.

— Promocija. Dne 30. decembra 1922 ob 12. uri popoldne bo promoviran na tukajšnji uni. abs. pravnik g. Julij Fellahar rodom iz Melvica na Koroskem za doktorja prava.

— Odlikovanje. Član stalnega zakonodajnega sveta so bili na predlog pravosodnega ministra odlikovani z redom Belega orla III. reda, med drugimi tudi profesorji ljubljanske univerze dr. Gornjir Krek, dr. Metod Dolenc in dr. Anton Skumovič.

— Razmejitev napram Italiji. Vlada je imenovala za predsednika komisije za razmejitve v Italijo komandanta armadne oblasti v Novem Sadu generala Ljuba Miliča.

— Bolezen poslanika dr. Rybača. Poslanik dr. Otokar Rybač, ki je v božičnih praznikih prišel v Ljubljano, je težko obolel. Kakor čujemo, je obolel na zastrupljenju krvi. Nadejamo se, da skoro okrevi.

— Naši konzulati v Ameriki. Kakor poročajo beogradski listi, namerava naša vlada z ozirom na veliko obremenitev dosedanjih naših konzulatov v Ameriki ustanoviti več novih konzulatov v važnih centrih Amerike, kjer so številni naseljeni Jugoslovenci, da jim bo tako omogočen stik z domovino. V Severni Ameriki živi nad en milijon naših državljanov. Za sedaj namerava vlada ustanoviti štiri nove konzulate.

— Pokojni poslanik Kalina za siromašno dečo. Pokojni češkoslovaški poslanik v Beogradu Antonin Kalina je v svoji oporoki zapustil 20.000 dinarjev za siromašne beogradske otroke. Svota se je izplačala drž. zaščiti dece v Beogradu, ki je za ta denar nakupila obleke, perilo in obutev, katere se je na to razdelila med siromašno dečo.

— Visoka nagrada. Za ekskurzivni pouk v Črni vasi, ki leži v Gorjancih 6,5 km oddaljena od Kostanjevice, je dobil učitelj, ki je hodil cel semester po dvakrat na teden poučevati, nagrado za vso prehrano in potmno — beri: šestdesetdevet dinarjev 55 p. — Blaženi časi!

— Smrtna kosa Dne 24. t. m. je umrla v visoki starosti ga. Franja Ferlic roj. Perdan. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pokojnica je bila iz znane stare ljubljanske meščanske rodbine in mati ga. Emerika Ferlica prokurista ljubljanske kreditne banke. Bodi ji ohranjen blag spomin, njeni rodbini naše sožalje.

— Kolo jugoslov. sester v Ptuj se iskreno zahvaljuje vsem, ki so dobrohotno prispevali za božičnico naše uboge dece.

— Zdravstveno stanje mesta Ljubljana. Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane od 17. do 23. decembra izkazuje tole statistiko: Umrla je 16 oseb, 10 moškega in 6 ženskega spola (6 tujecev). Smrti vzroki: jetnika 3, življenska slabost 2, rak 1, zastrupljenje rane 1, drugi naravni smrti vzroki 9. Med tem časom se je rodilo 25 otrok (2 mrtvorjenca), 10 moškega in 13 ženskega spola. Naznane nalezljive bolezni: 1 slučaj trebušnega legarja.

— Ljubljanska mestna planina nam piše: Ker je mnenje, da planina ne more odajati še sedaj vsako množino plana, zelo razširjeno, razglašamo mestna planina, da temeljito te govorice le na pomoči občinstva. Mestna planina vpletje vsakemu reflektantu planine vode v stanovanje, preskrbi za uporabo plana potrebne aparate kot štedilnike, kuhalnike, likalnike, kopalne peči itd. po lastni ceni. Kuha s plinom ni dražja kot z drugimi kurilvi, je čistejša in hitrejša kot kuha s premogom in drvmi. Posebno za one družine, v katerih je gospodinja zaposlena še kje drugje v uradu ali trgovini, je plinski štedilnik edini dobi izhod, ker odpada vsako dolgotrajno pripravljanje in čiščenje štedilnika, kar zelo okraja dobo kuhanja. Planina pričakuje v kratkem večjo množino priprav za peko s plinom, katere popolnoma nadomeščajo pečnice naprave štedilnika. Z zadovoljenjem moramo priznati, da že več uradniških družin kuha le s plinom ter da ne porabijo povprečno več kot 0,6 m³ plana za napravljeno kosilo za štiri osebe, kar stane le 4 K 80 vinarjev.

— Proč s lesenimi barakami iz bližine hiš. Zadnji požar v Gledališki ulici je podal za gotove kroge radikalno lekcijo. Žal le, da so pri tem trpeli škodo nedolžni ljudje. Hibe, ki so se pri tem požaru pokazale, kriče po radikalni remeduri. Pred vsem je bilo nedopustno in lehkomišljeno, dovoliti leseno barako, kjer se kuha (!) in spi, tik hiše. Lesene barake se iz požarnovarnostnih ozirov smejo dovoljevati samo v gotovi razdalji proč od hiš. Reorganizacija gasilstva pri tem požaru ni uspela. Ogenj v mestu se signalizira z dvema streloma in ne samo z enim! Gasilski aparat je funkcional netočno in se je zahvaljevati pred vsem par bivšim gasilec ter lajkam, da se ni prigradila še večja nesreča. Splošna javna kritika in sodba je bila: Gasilno društvo ima premalo strokovno izvežbanega moštva, premalo vaj in preveč gospodarjev. Pred vsem pa: Z lesenimi barakami proč od hiš!

— »Jetika« II. pomnožena izdaja. Spisal dr. Karel Pečnik. Cena brošurani knjigi 14 D, po pošti 15 D. Dobiva se pri založbi Gorjčar & Leskovec v Celju in v vseh drugih knjigarnah.

— Deževje v decembru in zimska žita. Dokler vlada mraz in je zgornja zemeljska plast zmrznila, ne napravljajo zimske setvi nikake škode, če zemlja tudi ni pokrita s snegom: deževnega vremena v tem času pa se naš kmet boji, ker bi začele lahko korenine žita gniti. Posledica temu bi bil slab pridelek.

— Zelen božič — bela velika noč. Letošnja zima se je pričela z deževnim vremenom in tako smo imeli dolgočasne božične praznike brez snega, zato pa temveč blata. Star kmetijski pregovor pa veli: »Božič zelen, velika noč bela!« Velika noč pade letos v kritično dobo 1. in 2. aprila, sušec pa rad z repom otepa.

— Požar v dimniku. K razglasu ognje-gasnega urada: Stanujem v hiši, polni napak. Na mojo opozoritev, naj stori svojo dolžnost, mi dimnikar odgovori: »Ako bi mi dimnikarji vse nedostatke, katere najdemo v podstrešjih, oblasti naznanili, bi morali polovico ljubljanskih hišnih gospodarjev ovaditi. Ognjevarnih vratic ni; odprtine v dimniku so zabite z deskami ali pa samo z lepenko in zamašene s cunjami.« — Te besede so moje vznemirjene živce pomirile; spim mirno in brezskrbno, po vrh pa sem svoje pohištvo dal za pol milijona kron za varovati. Prepričal me je tudi, da se saj, ki so v dimniku za dobre tri prste na debelo nabrale, ne vnamejo. Sicer pa je itak prva pomoč prav blizu: imam do našega dimnikarja 25 minut hoda.

— Razni vdomi in tatvine. Dne 16. t. m. so neznani storilci vdomili pri trgovcu Leopoldu Slaviču v Tomajevem. Odnegli so več preprogo in zaves v skupni vrednosti 12.480 K. O tatovih ni sledu. — V Flakah je bilo vdomljeno pri neki posestnici in odnešeno za 5000 K obleke. — Dne 12. t. m. pa si je neznani umorilec privoščil suknjo in salonske hlače pri uradniku Al. Dežmanu na Gosposvetski cesti v vrednosti 6000 kron.

— Drzen vlom. V noči od 23. do 24. decembra so neznani vlomilci na drzen način vdomili v izložbo trgovine Sinkovje nasl. Soos na Mestnem trgu. Tatovi so odprli izložbo najprej s ponarejenim ključem ter odnesli tri boe (skunks, alaska in kosa) ter dva para glave — rokavic. Skupna škoda znaša okoli 21.000 K. Značilno je, dana tako prometnem trgu, kakor je Mestni trg, ni nihče opazil tatvine.

— Vloge na tekoči račun pri Mestni hranilnici ljubljanski. Kakor se nam poroča, je ministrstvo trgovine in industrije dovolilo Mestni hranilnici ljubljanski, da sme poleg hranilnih vlog sprejemati tudi vloge na tekoči račun. Glej inerat v božični številki lista. (10.845)

— Čevlji za zimsko vreme, močni, za lovec itd., so dobe na glavni zalogi tovarna Peter Kozina & Ko., Ljubljana, Breg 20. Kupujte jih, dokler še zaloga traja.

— Budistična pravilica pripisuje postanek čajne rastline nekemu budističnemu spopokniku, ki je balje živel v šestem stoletju. Zaočlubil se je, da se bode celo svoje življenje vzdržal spanja. Ker ga pa je zaspanec vendar le premagal, kaznoval je samega sebe s tem, da si je odrezal veke ter jih vrzel na tla. In Budha, vsegamogočni, usmilil se je svojega spopoknika. Iz tal, kamor so padle veke, zrastle je mahoma lepo zeleno drevo z duhtečimi cveti, čegar lističi nam danes dajejo voljo okrepčujočo pijačo — čaj. Pijte in kupujte samo mešanico smukne »Buddha« v srebrnih zavilkih.

Sekolstvo.

— XXXI. redni občni zbor sokolskega društva v Novem mestu bo v petek, dne 5. januarja 1923. v Narodnem domu ob pol 20. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Sokol na Bledu priredi »Silvestrov večer« v dvorani hotela »Malina« z raznovrstnim sporedom. 14. januarja 1923 pa svoj redni občni zbor v prostorih sokolskega doma.

— Silvestrov večer ljubljanskega Sokola se vrši v nedeljo dne 31. decembra 1922 v telovadnici Narodnega doma. Vstopnina za lastno članstvo samo v predprodaji 10 D, za vse druge v predprodaji ter zvečer pri blagajni 20 D. Ker je število vstopnic omejeno, opozarjamo na predprodajo, ki se vrši v soboto 30. t. m. od 3. do 7. zvečer in v nedeljo 31. t. m. od 10. do 12. opoldan v odborovi sobi v Narodnem domu.

TURISTIKA IN SPORT.

INOZEMSKÉ NOGOMETNE TEKME. — Dunaj, 27. dec. (Izvir.) Tekom božičnih praznikov je več sportnih klubov priredilo nogometne tekme, ki so bile zelo ovirane radi deževnega vremena. Rezultati dunajskih nogometnih tekem so: Wacker: Florisdorf 2:1 (1:0) Borba je bila napeta in ostra. Na simerinskem športnem prostoru je igrala več klubov, tako Rudolfsbügel, Herta, Simmering in Ostmark. Tekme niso bile radi dežja končane. Rezultati: Ostmark: Rudolfsbügel 2:1, Ostmark: Simmering 3:2. Moštvo dunajskih nogometnih klubov se je udeležilo tudi raznih mednarodnih tekem, ki so bile v Bilbau in Barceloni. Rezultati. — Bilbau. Nogometna tekma dunajski Amateure: Bilbau 4:1. V naslednji revanšni tekmi 5:4. — Barcelona. Dunajski Sp. G.: Športni klub »Europe« 4:0 (2:0). V revanši so bili Dunajčani tepeni 1:3. — Turin. Dunaj: Turin 0:0. Tekma je bila nedoločena. — Barcelona. Madžarski MDK proti Barceloni 0:0. V revanšni tekmi 1:5. — Bologna. Dunajski WAF: Bologna 1:0.

— Praga. Športni klub Nürnberg je v dnu gostoval v Pragi. Prvi dan Nürnberg: Vršovice 2:1, drugi dan Nürnberg: Victoria 3:2, tretji dan je Nürnberg podlegel Victoriji (Žižkov). Rezultat je bil Victorija (Žižkov): Nürnberg 2:5.

— Smučarski propagandni izlet na Bloke, določen na 25. in 26. t. m. je JZSS odg. o d. 11. in 12. januarja 1923. Istotako se prvi smučarski tečaj v Bohinju, Bistrici ne bo pričel že 27. t. m., temveč se odgodi na poznejši ugodnejši čas, ki ga pravočasno oznanimo po časopisju. (TPR.)

— Dolina Vrata slovi kot ena najlepših dolin Jugoslavije. Da povzdigne zanimanje za to krasno dolino, je založila Zveza za turistični promet jako lepe, v delniški tiskarni izvršene štiribarvne slike v formatu 40x30. Dobivajo se v pisarni Tourist-Office, Dunajska cesta št. 18. — Zimski sport v letošnjem božiču ni prišel do svoje veljave, ne pri nas v dolini, a tudi ne v običajni meri na Gorenjskem (v Bohinju, na Bledu i. dr.). Južno vreme je pokvarilo vse načrte sankarjem, smučarjem in drsalcem. Zato se je mladi sportni svet pretekle praznike obupno dolgočasil.

Spominjajte se

»DRUŠTVA SLEPIH«

Ljubljana, Wolfova 12.

Društvene vesti.

— Predavanje so neodrešeni domovini. Tajnik »Jugoslovenske Matice« gosp. Karel Mahkota je v soboto zvečer predaval v društvu »Soča« o naši najbolj pekoči rani, — »neodrešeni domovini«. Gospod predavatelj je uvodoma očrtal zgodovino in prihod Slovencev v sedaj nam uropane kraje, boje naših pradedov za pridobljeno grudo ter njih razvoj in napredek do prevrata. Nato je najprej vodil poslušalce s pomočjo lepih sklopičnih slik in naravnost vzorno razlago v središče nekdanje naše časti in slave, v prelepi, a sedaj tužni Korotan. Prikazal in opisal je vse pomembnejše kraje, čemur je občinstvo s skrajno pozornostjo sledilo, a z bolečino v duši so obstali pogledi vseh navzočih na najstarejšem spomeniku Slovencev in morda i Jugoslovancev, na starodavnem vojvodskem prestolu in prastari cerkvi Gospe Svete, kjer so nekdanj prisegli slovenski knezi slovenskemu ljudstvu. Ob lepem Rabeljskem jezeru smo zapustili Korosko ter na Predlji stopili na nekdanj tako narodnozavedna, življenja in veselja polna primorska tla ter zasluženi del Notranjske, kjer sedaj neomajno gospodarji in odloča med življenjem in smrtjo italijanski fašizem. Gore, griči, reke, morje, vasi in mesta vse se je vrstilo v lepem redu, vzbujalo gledalcem trenutno lepe in vsemogoče spomine iz srečnih preteklih dni, jim pa obenem tudi izvabljalo solze v oko ob grenkem dejstvu in misli: na nepopisno trpljenje, na verige in okove, v katere je vkovana ta prelepi, a najlepši del naše ljubljene očevine. Najtrpejše občutke je vzbudil pogled na mogočno stavbo Narodnega doma v Trstu, ki ga je slika predložila v groznem plamenu in potem v ruševini. Ta največji spomenik italijanske brutture bo pričel še poznil rodovom o nepopisnem trpljenju neodrešenih bratov in vandalizmu, ki ga v zgodovini skoraj nima para, katerega je izvršil in ga še izvršuje nad našim nesrečnim narodom v Primorju veku kulturni italijanski fašizem. Gospod Mahkota je za vzorno predavanje žel od strani poslušalcev — med katerimi smo opazili tudi angleško pisateljico mis Fany Copeland — burno pohvalo in vsestransko priznanje. Predavanje, kakoršno je bilo ravno kar opisan, bi se moralo vršiti ne le po vsej Sloveniji, marveč po vsej Jugoslaviji in eventualno tudi izven nje. In to ne le po enkrat, marveč ponovno. To bi bilo najpriljubnejše sredstvo, da bi vsemogoče vzbujali zanimanje za naše trpeče brate.

— II. redni občni zbor strokovnega združenja jugosl. oblikovalci umetnikov v področju Slovenije se vrši dne 6. januarja 1923. ob 10. predpoludne v restavraciji »Union« s sledečim dnevnim redom: a) poročilo predsedništvu, b) Talmikovo poročilo o delu Udruženja in o 1. um. kongresu, c) Blazajnikovo poročilo, d) Poročilo predstelnikov, e) Volitve novega odbora, f) Slučajnost. Člani se vabijo, da se udeležijo tega občnega zbora polnoštevilno. Odbor.

— Društvo slovenskih učiteljev v Ljubljani zboruje v četrtek dne 28. t. m. ob pol 10. v deklisli šoli pri Sv. Jakobu. Dnevni red: 1. Društvena poročila. 2. Volitve. 3. Predavanje tov. Engelmanove o potovanju po Čehoslovakeem. 4. Dečji dom. 5. Sprememba pravil. 6. Slučajnost.

— Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odobrava seje v sredo dne 27. decembra t. l. ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarnadaje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije, Sv. Petra česta št. 12, prilično, desno.

— V odbor službojoči farmaceutev za okoliš Slovenskega lekarniškega gremija so bili izvoljeni za odbornike mag. pharm. Ivan Kristan, Nikola Jordanič, Ciril Maver, Slavko Hočevar, za odbornikovega namestnika mag. pharm. Stanko Hočevar in Mirko Hočevar. Odbor se je konstituiral dne 22. dec. 1922 in je bil izvoljen za načelnika mag. pharm. Ivan Kristan, za načelnikovega namestnika mag. pharm. Nikolaj Jordanič.

„Kino Tivoli“

— »Človek brez imena« po svetovno znanem romanu »Beg za milijon« je naslov zopetni senzaciji Kino Tivoli, ki se predvaja v šestih delih in sicer od 28. do 31. decembra t. l. I. del »Peter Voss, milijonski tat«. Od 1. do 3. januarja: II. del »Kralj Sahare«. Od 4. do 7. januarja: III. del »Rumena zverjeda«. Od 8. do 10. januarja: IV. del »Morje zlata«. Od 11. do 14. januarja: V. del »Človek železnih živcev«. Od 15. do 17. januarja: VI. del »Skok preko sence«. Pustolovni roman od Ewald Gerhard Seeligerja v glavnih vlogah svetovno znani umetniki kakor Harry Liedke, Paul Otto, Georg Alexander, Jakob Tiedtke, Hermann Picha, Erich Kaiser — Titz, Mady Christensen itd. Film je posnet v sledečih vlemestih: Kopenhagen, Amsterdam, Seveningen, Rotterdam, Haag, Trst, Venecija, Dubrovnik, Kotor, Sarajevo, Marokko, Tetuan, Xexava, Cadix, Kanarski otoki, Alžir, Sevilla, Toledo, Madrid, Barcelona, Milano, St. Moritz, Zürich in München. Senzacija nad senzacijo, a le v Kino Tivoli.

Najnovejša poročila.

Kako anektira Italija Reko.

— Rim, 26. dec. (Izv.) V seji ministrskega sveta 28. t. m. se bo razpravljalo znova o reškem vprašanju in skleniti se ima široka gospodarska pomoč Reki. Mussolini je poslal na Reko svojega posebnega zaupnika, ki je proučil tamkajšnje razmere. Nove vladne odredbe se bodo tikale zemljiškega kredita, industrije in morske plovbe. Kreditne operacije bo izvrševala filijalka »Italijanske banke«, vlada dá novega dela ladjedelnic, poskrbi za dviganje lokalne trgovine in uredi plovno črto Reka —Marseilles. Vse to sicer obteži zelo italijanske finance, ali izdani tostvarni komunike naglašajo, da treba Reki nujne pomoči. Odpravijo se tudi potne listine med Reko in Italijo, tako da bo dohod in odhod med obema svobodni. Nekatere trgovsko — prometne sporne zadeve se bodo odslej razpravljale po italijanskem zakonu. Tako Italija počasi anektira Reko in nekega bližnjega dne bo mogla kratkoma proglasiti popolno aneksijo Reke, ako poidejo razvijajoče se razmere svojo dosedanj pot. Mussolini že tako naprej kaže, kako bo z ratifikacijo rapalske pogodbe.

Italija odpušča v velikem številu železničarje.

PODALJŠANJE URADNIH UR V PISARNAH.

— Rim, 26. dec. (Izv.) Mussolini je fašistovskega poslanca Correja imenoval za vrhovnega komisarja v vrhu ureditve železniškega saobračaja in železniške službe. Novoimenovani komisar je izjavil, da v najkrajšem času odpusti 40.000 železniških delavcev in sicer v prvi vrsti one delavce, ki so bili nameščeni tekom vojne na mesta železničarjev, odhajajočih v vojaško službo. Na njih mesto se imajo povrniti stari železničarji. Osemurni delavnik imajo veljati za železničarje delavce. Za železniško uradniško osebo pa je določen deseturni delavnik.

MUSSOLINIJEV ODHOD V PARIZ.

— Rim, 26. decembra (Izv.) Mussolini odpotuje dne 2. januarja 1923. v Pariz, kjer se nadaljuje v Londonu započeta konferenca zavezniških ministrskih predsednikov. Mussolini predloži v Parizu posebne predloge v smislu svoja zadnje spomenice, predložene v Londonu.

MIROVNA KONFERENCA V LAUSAN-

— Lousanna, 26. decembra (Izv.) Drugi turški mirovni delegat Hasan beg, bivši finančni minister angorske vlade, je odpotoval v Angoro ter ga sedaj nadomestuje angorski poslanik v Parizu Ferid beg. Hasan beg se tekom treh tednov povrne v Lausanne. Ima nalogo, da da predloži angorski vladi važne predloge Anglije. Sprejem teh predlogov, ki so gospodarskega in finančnega značaja, oz. njih odklonitev od strani angorske vlade bodeta imela velik vpliv na nadaljni razvoj konference.

— Lausanne, 26. decembra (Izv.) Turška delegacija je v komisiji za ureditev vprašanja o narodnih manjšinah odklonila predlog, da se oficijelno zasljišijo deputacije Armencev in Bolgarov o njih položaju. Za slučaj, da se zasljišijo te deputaciji, zahteva turška delegacija, da se zasljišijo enake deputacije turških narodnih manjšin iz Grške, Bolgarske, Palestine, Iraka, Egipta in še druge.

Borzna poročila.

— Zagreb, 27. dec. (Izv.) Zaključek: Devize: Curih 17.80, 17.85, Pariz 6.90, 6.96, London 432.—, 433.—, Berlin 1.36, 1.40, Dunaj 0.13, 0.1340, Praga 295.—, 298.—, Newyork 93.—, 94.—, Budimpešta 3.95, 4.02. Valute: dolarji 91.50, 92.50, lire 4.73, 4.76, napoleondor 300.—, 310.—, nemška marka —, 1.48.

— Curih, 27. dec. (Izv.) Današnja predborza: Zagreb 1.40, Berlin 0.077.—, Dunaj 0.0075, Budimpešta 0.2275, Praga 16. 40, Milan 27.05, Pariz 38.92, London 24.51, Newyork 5.2725, Bukarešta 3.10, Sofija 3.70

Glavni urednik:

RASTO PUSTOSLEMSEK.

Odgovorni urednik:

VALENTIN KOPITAR.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti PALMA

kaučuk potpeelnike in potplate

Trgovski pomočnik

mešane stroke, starejša moč, samostojen kalkulac, dobre reference, se išče za na deželo. Nastop takoj ali 1. svečana Cela oskrba v hiši. Istotam se sprejme učenka boljše kmetijske hiše. Ponudbe »Jodra«, Velenje. 11396

Sprejmeta se

KNJIGOVODJA, zmožen bilanco in GOSPODIČNA, izurjena strojeписка in stenografinja, perfektna slovenskega in nemškega jezika za takojšen nastop. — Od lesne stroke imajo prednost. Pisemne ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Lena industrija« v Ljubljani/11472.

Proda se

novodograjena hiša z 400 m² vrta v Spodnji Šiški. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 11545

Okrajni zastopniki

se sprejmejo za sledeča mesta: Kranj, Radovljica, Kamnik, Kočevje, Logatec, Slov. Gradec, Brežice, Stalna plača in provizija. Ponudbe na Francosko zavarovalno društvo L'Union, Ljubljana, Sv. Petra cesta 33. (dvorišče). 11430

Obnovite naročnino!

Lokali za trgovino in stanovanje

v prometnem kraju se iščejo v najem; eventualno se kupi v to primerna hiša. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »TRGOVINA 923/11530«.

Išče se gospodična,

samostojna, prva moč, vajena knjigovodstva, slovenske in nemške korespondence in strojeписja. Mesto je stalno in v Ljubljani s 1. januarjem 1923 ali malo pozneje za nastopiti. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja pod »VELETRGOVINA 11473« na upravo »Slov. Naroda«.

Zaloga pohištva

izdelava vseh vrst blazin, žimnic, perenic, divanov, otoman in vsa spadajoča tapetiška dela po najugodnejših cenah. V zalogi imam tudi morsko travo, Peter Kobal, zaloga pohištva in tapetiška delavnica, Kranj. 10784

Stavbno in portarno

mizarstvo — JOSIP ŠENICA, LJUBLJANA, Dunajska cesta, Za Bežigradom št. 6 se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. 10918

"Mladenka"
DVIGNITE PISMO.
Sprejemem boljše gospode na dobro hrano.
Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 11517

Maprodaj imam
par velikih krovov za vsako poslovanje, eden s drugi 7 let star. Nadalje imam za točaj oddani 3 vagona bukovih drv na karjevo.
ANTON JAKOMIN, Koševje. 11575

Kuharica,
perfektna, pridna, vajena tudi vseh drugih kuhinjskih del, ki bi nadomestovala pri gospodinjstvu, se takoj sprejema v vsako trgovsko hišo. — Nastop takoj.
Ponudbe s prevzemom domaćega službovanja in kuhinjske plače je poslati pod »Pridna gospodinja/11513« na upravo »Slov. Narod«. 11531

Vahilo na izredni občini zbor Posojilnice v Celju,
posojilnica s sedmimi svetniki, ustanovljena 1. avgusta 1922 ob 6. uri zvečer v obeh prostorih Posojilnice v Celju s sledenjem sporodkom:
1. Sprejemba pravih; 2. Sklepi.

Proda se
kupa, črna, lepa strošila gostilnam in prodajalnim.
HRADCEKGA VAS 35, pritičje.

Dva dijaka (srednješolca)
se sprejemata v popolno oskrbo v bližini Obrtno šole.
Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 11542

Na stanovanje
se sprejemata dva gospoda.
Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 11544

Brinovo olje
KUPIM VSAKO MNOŽINO IN PLACAM PO DOBRI CENI.
Informacije se doba na: Stara pot 11, pritičje levo (nasproti tramv. remize). 11309

Iščem stanovanje
z dvema sobama, kuhinjo in priključni v novem posloju v mestu ali okolici; najraje na Mirju. Plačam letno 30.000 kron.
Pismene ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »30.000/11510«. 11531

Trgovska nadzorna Srbin,
kateri govori tudi nemško, išče mesto potnika pri večjem industrijskem ali trgovskem podjetju v Sloveniji.
Cenjene ponudbe naj se pošljejo: »R. S. B., poste restante, Beograd«.

Proda se
službeni prostor, parceliran na 6 parcel, na posesti cenl. Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 11432

Proda se hiša
na zelo prometnem kraju za kako obrt, zavezen je tudi nekotično sadnega vrta, po niški ceni. Polze se v gostini Križ v Sp. 380ki. 11425

Gospod se sprejme na stanovanje in zajtrk.
TEREZIJA WACH, Novi Udmat 166

Iščem sobo
v pritičju ali prvem nadstropju za trgovsko pisarno.
Obvestila na upravo »Slov. Narod« pod »Trgovska pisarna/11378«.

Vila
z obširnimi vrtni in Ljubljani, jako sodno zidana, zgrajena leta 1914, se prodaja.
Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 11481

Iščem mesto
kot kuhar, v slučaju obenem tudi kot vodni sluga samo v Ljubljani. Sem oženjen in brez otrok. Poštenost in vestnost gotova. Dostoj pod »Hidrik-11426« na upravo »Slov. Narod«. 11426

X. Jurman
optik = specialist
Selenburgova ul.

Velika dvorana
v Mariborskem gradu se da v najem. Zelo priprava za nastave in trgovske počitnice. Ponudbe na lastnika grada M. BERDAJS, Maribor. 11998

Novoletna darila
pri **A. Sinkovic in K. Soss**
LJUBLJANA, Mostni trg 18.

KOLESA
Vam prenovi in strokovno shrani preko zime
ob malenkostni pristojbini tvrdka **J. GOREC, Gosposvetska cesta 14**

Perje in puh
G. J. Ramann, Ljubljana. 11185

Proda se
skoro nov Singerjev šivalni stroj, dve postelji in popolnoma nov damski plašč.
Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 11360

Kupujem kože lisjole, kune, krte, polhe, zajce itd. po najvišjih dnevnih cenah.
P. Semko
Ljubljana, Kržišniška ulica 7.

G. F. Jurasek
ugledni glasbenik v Ljubljani
Welfova 12.

Steznike (moderco)
po životni meri priporoča
ANA HUTTER, Dunajska c. 6/II
poleg lekarne Piccoli. 2130

Abadie
cigaretni papir in stročnice z novo banderolo monopolne uprave se dobi zopet pri glavni zalogi **A. Lampret, Ljubljana, Krekov trg 10.** Istom se dobi tudi konceptni in ovojni (Pack) papir.

Soliden samski gospod, samostojen, išče res pridno, značajno osebo za
gospodinjjo,
zmožno vsakega gospodinjinskega dela. — Cenj. ponudbe se prosi vpslati do dne 30. t. m. pod »Značajen/11546« na upravo »Slovenskega Naroda«.

BOMBAŽEVA PREDNICA IN TKALNICA TRŽIČ
išče osebo,
ki bi bila dobro vajena ravnanja in merjenja z lesom ter bi obenem, kot zapriščen paznik, prevzela nadzorstvo v njenih gospodarskih delih. — Ponudbe direktno. 11516

Fran Kolar,
nadsvetnik finančnega ministrstva v o.
PISARNA za prevne svete in zastopstvo v finančnih, upravnih zadevah. **ZEMUN, Markovičeva ul. 2-11.** Brzjavi: **KOLAR, Zemun.** Telef.: 116. Zastopstvo in posreduje v finančnih in upravnih zadevah pri vseh ministrstvih, uradih, oblastih in konzulatih, kakor pri: prošnjah, pritožbah, sporih in kazenskih carinskih zadevah, davkih, monopolih, trošarin, pristojbinah, koncesijah, vizurah, opcijskih, državnih dobavah itd. 11372

TRGOVINA
prvovrstnih dalmatinskih vin in olivnega olja na drobno in debelo
BUJAS I DRUGOVI
VIŠ Št. 149

Razpis službe.
Zupanstvo Tolmin razpisuje mesto občinskega zdravnikarja s sedežem v trgu Tolmin. Kolkovane prošnje za to mesto naj se predložijo podpisaniemu zupanstvu najdalje do 15. januarja 1923., katere naj bodo opremljene:
a) s potrdilom o italijanskem državljanstvu;
b) s dokazilom o neomadeževanem življenju (neokazovanju);
c) s priporočilom o telesnem zdravju;
d) s kratkim listom, dokazujočim neprekinjeno starost 30 let;
e) s zdravniško diplomom v izvirniku ali poverjenim prepisom;
f) s dokazilom, da je prošilec več slovenskega in italijanskega jezika v govoru in pisavi.
Pogoji: Služba občinskega zdravnikarja je začasna, in sicer za dobo enega leta od dneva vstopa. Po preteku tega roka sledi stalno imenovanje. — Plača po dogovoru.
Tolmin, 17. decembra 1922.
ZUPANSTVO TOLMIN.
Za župana: **J. Mrak.** 11578

Redka prilika!
Strokovnjak v gozdarski, lesni in poljedelski stroki išče soudeležbe s parstovščino kronami. Pojasnila daje L. Vasič, trgovec, Sv. Florijana ulica 37.

Kdo se usmili
vzame pet mesecev starega krepkega fantka za svojega.
Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »FANTEK/11533«. 11533

RAZPOSILJAM PRISTNO domačo ajdovo moko,
prosto postaja Dolnja Lendava od 50 kg naprej vsako množino.
Peter OSTERC, paromlin Beltinci (Prekmurje). 11188

Olivno olje
garantirano čisto brez vsake primesi pošilja proti plačilu po pošti ali železnici v pločevinastih posodah Adam Pestorič, Zelenika (Boka Kotorska). 9548

Kupijo se
z dokazom legitimacije stara tudi pokvarjena dvokolesa, motorji, pisalniki in živalni stroji. F. Batelj, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 10367

Vsakovrstni vozovi združenih obrtnikov
stalno v zalogi pri **Martinu Mali,** sedlarju in ličarju avtomobilov v Domalah. Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu v Ljubljani na Ambroževem trgu (St. Peterski most). Sprejemajo se popravila in v zameno. 10654

ZASTOPSTVO
večje podružice ali tvornice sa skladištem (Kommissionslager) kolonijalno-mješovitih struke traže dva mlada agila kot musterijama dobro uvedena trgovca za Osijek i okolico s velikim prostorijama u vlastitoj kući u najprometnijoj ulici.
Ponude pod šifrom „Dobro uvedeni 11511“ na upr. Slov. Naroda.

Razglas.
V četrtek dne 18. januarja 1923 ob 10. uri dopodne se vrši na licu mesta v Mariboru, Mlinska ulica št. 15
prostovoljna javna dražba.
Proda se hiša z vrtom. V hiši se izvršuje stara gostilničarska obrt — poprej znana Šostaričeva gostilna.
Najnižja ponudba znaša 2 milijona jug. kron. — Ponudniki morajo pred pričetkom dražbe položiti 10 % varščine. — Hiša se proda tudi pred dražbo, ako kupec to želi.
Natančnejše podatke glede dražbenih pogojev, obsežnosti objekta itd., dajeja sodni komisar dr. Franjo Firbas, notar v Mariboru ter zastopnik lastnika dr. Franjo Rosina, odvetnik v Mariboru.

Potrebnosti su nam za što skoriji nastup: 1. KORESPONDENT, vešt stenograf, koji potpuno vlada još nemačkim, eventualno francuskim jezikom i pozna knjigovodstvo; 2. KNJIGOVODJA, BILANCIST sa dužom trgovačko-bankovnom praksom; 3. SPEDITER-CARINIK sa kvalifikacijama ovlaštenog carinskog posrednika; 4. PRAKTIKANT za REVIZORA sa svršenom stručnom ili trgovačkom školom, a prednost imaju oni, koji su već radili kod koje veće zadruga ili saveza zadruga.
Refektiramo samo na prvovredne mladje sile sa teorijskom i praktičnom spremom. Oferte neka nam se podnesu najkasnije do 15. januara 1923. godine sa prilogom pretpisa ili originala svedočbe, sa naznakom referenca, sa uslovima i danom nastupa. Služba je privremena za prvih šest meseci, a iza toga će se konačno regulisati položaj i stalne prinadležnosti, a sve to po odredbama pravilnika o našem službenom osoblju.

Savez Nabavljajčkih zadruga državnih službenika
U BEOGRADU, Karadjordjeva ulica broj 14.

Iznajmljuje hotel.
Opštinsko poglavarstvo u Bijeljini izdaje pod zakup na dvije godine dana »Hotel Drinac«, koja je potpuno renovirana i s polja i iznutra.
Hotel ima jednu veliku salu za zabave, jednu manju salu, kelneraj, vaškuhinju, podrum, špajz, sobu za služinčad, ledaru, štalu prostranu dvorište i 11 soba sa namještajem.
Hotel se izdaje sa postojećim namještajem počev od 1. februara 1923., do 1. februara 1925. godine, a isti je centrum grada. Reflektaciju pristaje pravo namještaj hotela prema pogodbi i otkupiti.
Ovim se pozivaju svi izučeni hotelijeri, koji žele hotel uzeti pod najam, da svoje ponude najdalje do 15. januara 1923. godine pošalju poglavarstvu, i u njima tačno označe:
1. Od kada se bave hotelijerskim poslovima i gdje su sve bili, 2. Koliko kirije nude, ako žele hotel zakupiti sa namještajem, a koliko kirije nude za hotel, ako reflektiraju da namještaj otkupe. Svi natjecatelji imaju uz svoje ponude položiti kauciju od 5.000 Dinara u gotovu novcu ili vrijednosnim papirima, s čime stiču pravo natjecanja.
Kaucija će se povratiti onima, čija se ponuda ne prihvati. Posebni uvjeti ugovora mogu se vidjeti u opštini za vrijeme uredovnih časova svaki dan, a na zahtjev stranke mogu se i pismeno poslati.
Opštinsko poglavarstvo pridržava sebi pravo, da hotel izda onom hotelijeru, za koga sasna, da je dobar stručnjak i solidan čovjek, pa makar on ponudio i nešto manje kirije.
Predsjednik opštine: **H. Salihbegović s. r.**

Proda se njiva,
ki obsega približno 12.000 m², 20 minut oddaljena od ljubljanske glavne pošte, v občini Moste. Po 12.50 din za m².
Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 11506

Divjačino
n. pr. srne, zalice, jerebice, divlje race, sloke itd. v vsakem času po najboljših cenah kupuje E. VAJDA, veletrgovina z divjačino in perotino, Čakovec, Medjimurje. Brzjavni naslov Vajda Čakovec. Interurb. tel. 59.

Kupim
dve ali tri kuhinjske mize, veliko stola za posodo, kuhinjsko kredenco, pisarniško omaro, stole, omare za obleko in veliko omaro za perilo. Vse le v najboljšem stanju.
Ponudbe na pekarno JENKO, Ljubljana, Gosposvetska cesta. 11439

Zamenjam
krasno dobro idočo salonsko starinsko uro (repetira 1/4, 1/2, 3/4, 1) s stekleno omarico za dober foto grafičen aparat ali za prizmatičen daljnogled s povečanjem od 6 do 12 krat; ura je v Ljubljani.
ANTON KOVAČIČ, gostilna pri Lipi Pilštajn pri Rajhenburgu.

Sena vsako količino,
najboljše slavonsko-brodsko vrste ter pšenične, ovsene in ržene slame, samo na vagon, 2 vagona rdečega luka, 150 q repičnih kosačev za olje. — Promptna prodaja po znižani ceni.
JAN ŠTUDENT, Staro Petrovo selo, Slavonija. 11400

Zahvala.
Za vse dokaze sočutja ob smrti našega srčno ljubljeneega soproga oziroma očeta, brata, svaka in strica
Riharda Megušar
nadučitelja v p.
haker tudi za pomoč ob najbližjih urah in za spremstvo na njegovi zadnji poti se vsem in vsakemu posebej iskreno zahvaljujem.
V Podzemlju, dne 22. decembra 1922.
Žalnoči ostali.

Jernej Mastek
v ponedeljek, dne 25. t. m. ob 8. zvečer, star 70 let, nenadoma umrl.
Pogreb dragega bo v četrtek, dne 28. decembra ob 2. popoldne iz hiše žalosti na Starem trgu št. 26 na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maše za dušnice se bodo darovale v župni cerkvi Sv. Jakoba.
V Ljubljani, 27. marca 1922.
Žalnoči ostali.

+
V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da smo spremili dne 26. decembra popoldne k večnemu počitku našo ljubo, nepozabno mater ozir. sestro, taččo in staro mater, gospo
Franjo Ferlinc roj. Perdan
ki je na sv. večer po daljšem bolehanju izdihnila svojo blago dušo, prevadena s sv. zakramenti za umirajoče.
Zahvala.
Iskreno se zahvaljujemo za časteče mnogobrojno spremstvo na zadnji poti, za ljubeznjivo ustmeno in pismeno israženo sočutje in za poklonjeno krasno cvetje.
Sv. maše za dušnice se bo darovale v soboto, dne 30. decembra ob 10. v župni cerkvi Marijinega omenjanja.
Ljubljana, dne 27. decembra 1922.
Emil Ferlinc, oče. — Fani Vovca, hči. — Marija Ferlinc in Josipina Ferlinc, sestre. — Miro Vovca, vnukinja.